

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ปรีชา นวประภากุล: ลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน (THE MODERN THAI CHARACTER FOR INSTITUTIONAL ARCHITECTURE) อ. ที่ปรึกษา: ศ.ดร. วิมลสิทธิ์ หรยางกูร; 247 หน้า. ISBN 974-637-161-4

อาคารประเภทสถาบัน เป็นอาคารประเภทหนึ่งที่สามารถสร้างความเข้าใจทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของประเทศ แต่ยังมีข้อจำกัดในการพัฒนารูปแบบที่ต่อเนื่องจากอดีต เนื่องจากสถาปัตยกรรมไทยในอดีตไม่เคยมีอาคารประเภทนี้มาก่อน ปัจจุบันสถาปนิกส่วนหนึ่งได้ตื่นตัวในการสร้างสรรค์รูปแบบที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่ แต่ก็ยังไม่สามารถกำหนดรูปแบบที่เด่นชัด หรือมีความมั่นใจในรูปแบบที่มีเอกลักษณ์ไทย อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีอาคารประเภทสถาบันที่ได้รับรางวัลสถาปัตยกรรมดีเด่นที่มีลักษณะไทยสมัยใหม่จากสมาคมสถาปนิกสยามฯ จึงควรมีการศึกษาถึงลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันที่ได้รับรางวัลดังกล่าว

การวิจัยนี้ ได้ศึกษางานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารตัวอย่างที่ได้รับรางวัลดังกล่าว โดยการสำรวจลักษณะกายภาพของอาคาร พร้อมกันนี้ได้ศึกษาความคิดเห็นของสถาปนิกผู้ออกแบบ ผู้ใช้สอยอาคาร และสถาปนิกแกนนำ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นคณะกรรมการตัดสินให้รางวัลสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ดีเด่นจากสมาคมสถาปนิกสยามฯ เพื่อนำข้อมูลไปสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ของอาคารประเภทสถาบัน และแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบัน เพื่อใช้สอบถามกลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป กลุ่มละ 100 คน

ผลจากการวิจัย พบว่า ทั้งกลุ่มสถาปนิกทั่วไปและกลุ่มบุคคลทั่วไป มีความเห็นว่า ลักษณะไทยสมัยใหม่ มีการอ้างอิงและพัฒนารูปแบบมาจากลักษณะไทยในอดีต โดยมีความสอดคล้องกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ ลักษณะไทยสมัยใหม่ที่เด่นชัดในเชิงรูปธรรม ได้แก่ การจัดกลุ่มอาคาร ทรงหลังคา ลักษณะของหลังคา สีและวัสดุของหลังคา เสาลอย พื้นที่ว่างที่เชื่อมกับภายนอก สัดส่วนและการจัดช่องเปิด ลักษณะการเปิด รูปแบบผนัง วัสดุปูพื้น ราวระเบียง โครงจั่วเน้นทางเข้า ลายหน้าจั่ว ค้ำยัน และการจัดภูมิทัศน์ ลักษณะไทยเชิงนามธรรม ได้แก่ ลักษณะเบาและลอยตัว ลักษณะโปร่งโล่ง และลักษณะร่มรื่น ในขณะเดียวกัน พบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม ยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับลักษณะไทยสมัยใหม่ที่แตกต่างกัน ดังนั้น สถาปนิกผู้ออกแบบควรตระหนักถึงความคิดเห็นของบุคคลทั่วไป ซึ่งมีการรับรู้หรือมีความเข้าใจต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยที่แตกต่างไปจากสถาปนิก โดยสถาปนิกจะต้องนำการรับรู้ที่มีต่อสถาปัตยกรรมไทยของกลุ่มบุคคลทั่วไป เพื่อพิจารณาประกอบการออกแบบด้วย สำหรับแนวทางการพัฒนาลักษณะไทยสมัยใหม่สำหรับงานสถาปัตยกรรมประเภทสถาบันที่ควรคำนึงถึง ได้แก่ การอิงลักษณะไทยทางนามธรรมมาใช้ การนำลักษณะไทยท้องถิ่นตามที่ตั้งของอาคารมาใช้โดยมีการปรับเปลี่ยน การคำนึงถึงสภาพภูมิอากาศ และการใช้วัสดุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ช่วยประหยัดพลังงานให้กับอาคาร

ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์.....
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม.....
ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม